

Vážení rodiče,

v souvislosti s výsledky nedávných kontrol České školní inspekce a Krajské hygienické stanice i s Facebookovou diskusí některých z Vás o kvalitě stravování v naší školní jídelně, jak na základní škole, tak i v mateřské škole, jsem požádal vedoucí školní jídelny paní Pavlínu Nymsovou o zpracování písemných informací a sdělení, které se váží k poskytovaným službám naší školy v oblasti stravování.

Doufám, že většina z Vás postřehla kvalitativní změny ve školním stravování s nástupem vedoucí školní jídelny paní Nymsové. Chci Vás ubezpečit, že vedení školy podporuje a dále bude podporovat všechny její snahy ke zkvalitnění školního stravování. Nenecháme se odradit neodbornými a tendenčními názory některých z Vás na zmíněném Facebooku. Na druhé straně jsme a budeme přístupni Vaším otevřeným názorům a námětům na zvyšování kvality stravování, ale na základě znalostí provozního fungování školní jídelny. Věřím, že Vám níže uvedené informace pomohou tyto znalosti získat a že pak i za Vašeho přispění společně kvalitu poskytovaných služeb v oblasti školního stravování nejen udržíme, ale i zvýšíme ke spokojenosti strávníků – Vašich dětí.

Mgr. Petr Ročňák
ředitel ZŠ a MŠ Lišov

INFORMACE PRO RODIČE A ZÁKONNÉ ZÁSTUPCE

Ve dnech 16. - 19. března 2015 provedla ve školní jídelně státní kontrolu Česká školní inspekce. Při kontrole bylo zjištěno, že jídelna dostatečně informuje zákonné zástupce o nabídce jídel, zastoupení alergenů v jednotlivých pokrmech a o svém provozu. Při přípravě jídel využívá moderní trendy vaření a zařazuje i ne zcela obvyklé druhy potravin. Tímto splňuje spotřební koš dle Vyhlášky o školním stravování č. 107/2005 a zaručuje pestrost stravy. Zároveň podporuje zdravý životní styl dětí a žáků. Nadstandardní je i nabídka dvou hlavních jídel a dopoledních svačin. Nebyly shledány žádné nedostatky.

Dne 13. dubna 2015 proběhla kontrola z Krajské hygienické stanice. Školní jídelna plní povinnosti stanovené zák. č. 258/2000 Sb., v platném znění nařízení ES č. 178/2002, nařízení ES č. 852/2004 vyhl. č. 137/2004 Sb., v platném znění. Z výsledku kontroly nebyly zjištěny žádné nedostatky.

Ráda bych upozornila, že oběd, který dostane dítě ve školní jídelně, je výsledkem jednoho velkého kompromisu. Určitý názor na jídlo má vedoucí školní jídelny, která jídelníček a receptury připravuje. Jinak si jídlo představuje stát, který ho finančně dotuje, případně ředitel školy, který je nadřízeným jídelny. A své požadavky, často velmi zvláštní, ovlivněné filmy, televizí a časopisy, mají strávníci a jejich rodiče. Zatímco stát, škola a jídelna jsou o svých stanoviscích informováni a znají příslušné přepisy, u dětí a jejich rodičů tomu tak často není. Kolik sporů a nepříjemných situací za poslední léta v jídelnách vzniklo jen proto, že rodiče tvrdě uplatňovali své požadavky! Mnoho střetů by odpadlo, kdyby všechny strany znaly svá stanoviska a své možnosti.

Trochu legislativy úvodem

Školní stravování je služba organizovaná a dotovaná státem a stát proto pro něho stanovuje poměrně přesná pravidla. Obecné zmínky o školním stravování najdeme ve školském zákoně 561/2004, ovšem skutečnou alfou a omegou je vyhláška č.107/2005 o školním stravování, která určuje, jak mají školní obědy vypadat v praxi. Nepředstavuje nijak těžké nebo odborné čtení, a tak se s ní snadno může seznámit každý rodič. Vyhláška stanovuje dva základní požadavky:

- a) Finanční limit na nákup potravin, z nichž bude oběd připraven, respektive jeho rozmezí.
- b) Průměrnou měsíční spotřebu určitých druhů potravin na jeden oběd (tzv. spotřební koš)

Základní pravidlo zní: Dotované školní stravování je možno poskytovat pouze tehdy, jestliže splňuje požadavky stanovené touto vyhláškou.

Dalším předpisem, který výrazně koriguje provoz školních jídelen, je vyhláška 137/2004, obsahující hygienická pravidla, kterými se školní jídelna musí řídit. A ta jsou často tak přísná, že prakticky omezují přípravu určitých jídel, u některých ji dokonce vylučují.

Obědy jsou moc drahé

Cena oběda se skládá ze tří částí: potraviny, mzdy a režie. O tom, co stojí potraviny, jestli jejich cena stoupá nebo klesá, se můžeme snadno přesvědčit. Zatímco materiálovou část ceny mohou mít rodiče pod kontrolu, horší je to s náklady mzdovými a režijními. Pokud jde o mzdy, tak každý rodič, který se zajímá o dění kolem sebe, ví, že platy ve školních jídelnách jsou velmi nízké, řada kuchařek, dnes pracuje za minimální mzdu. Režijní náklady (energie, údržba, opravy, stroje, zařízení, vybavení, školení personálu) pak závisí na konkrétních podmínkách každé jídelny a mohou být i ve srovnatelných jídelnách skutečně různé.

Obědy platím, a proto mám právo....

Ta práva jsou bohužel velmi malá. Poskytování školních obědů je služba poskytovaná hromadně, kde bohužel není prostor pro uspokojení různých individuálních potřeb, a proto se rodiče musí smířit se stanovenými pravidly.

Druhým důvodem, proč rodiče na leccos právo nemají, je to, že náklady na oběd neplatí v plném rozsahu. Školní obědy jsou u nás výrazně dotovány, míra dotace může být kolem 60%. Cena oběda, kterou rodiče platí, představuje pouze náklady na potraviny, zatímco mzdové a režijní náklady hradí někdo jiný. A ten někdo si pochopitelně osobuje právo stanovovat, jak má oběd vypadat. Rodič tedy platí jen menší část celkových nákladů a jejich právo určovat jak má oběd vypadat je značně omezeno.

Mému potomkovi nevyhovuje, co dostává na oběd

Protože stát školní stravování dotuje, poměrně přesně určuje, jak by mělo vypadat složení školních obědů. Vyhláška č. 107/2005 Sb. Obsahuje průměrnou měsíční spotřebu vybraných druhů potravin na strávnicka tzv. spotřební koš, a tu musí jídelny dodržovat. Vedoucí jídelny rozdělí potraviny do určitých skupin např. (maso, mléko, zelenina, luštěniny, ryby...), jednou za měsíc sečte jejich spotřebu a dělí počtem obědů. Dostane tak spotřebu těchto skupin na jeden oběd a ta musí s určitou tolerancí odpovídat zmíněné tabulce. Dodržování spotřebního koše je předmětem kontroly ČŠI, žádná jídelna si ho nedovolí ignorovat a nemůže přitom brát ohled na individuální požadavky jednotlivých strávníků. Požadavků, které rodiče i děti vznášejí, je mnoho. Současně musí jídelna dodržet finanční limit.

Mé dítě dostává malé porce masa

Vyhláška č. 107/2005 předepisuje kolik masa má dítě v dané věkové kategorii za měsíc v průměru dostat. Maso je počítáno v syrovém stavu, takže po technologické přípravě bude masa samozřejmě méně. Pokud by jídelna dlouhodobě podávala např. žákům druhého stupně větší porce masa, překročí spotřebu masa danou vyhláškou a velmi pravděpodobně také nedodrží finanční limit. A to si žádná jídelna nedovolí, protože na nákup potravin má jen ty peníze, které vybere od rodičů.

Oběd po dobu nemoci a o prázdninách

Školský zákon umožňuje odebírat dotované školní obědy pouze v době školního vyučování a jen tehdy, je-li dítě vyučování přítomno. Za vyučování se považují také školní výlety, soutěže a další podobné akce. Jestliže dítě onemocní, může za dotovanou cenu zakoupit pouze oběd v první den nemoci, pak již ne. Nic však rodičům nebrání v tom, aby v takových případech dítěti zakoupili oběd za plnou (nedotovanou) cenu.

Pavλίna Nymsová
vedoucí školní jídelny